

Bilaga 1

Om rutiner, gravgrävning och riskbedömning.

I denna bilaga framgår rutiner vid det praktiska arbetet inom begravningsverksamheten vid kyrkogårdar och begravningsplatser inom Malå-Sorsele pastorat. I vårt arbete följer vi Arbetsmiljölagen, Begravningslagen och Begravningsförordningen.

1. ALLMÄNT, om huvudmannaskap och tjänster

Svenska kyrkan är ansvarig (huvudman) för begravningsverksamheten. Malå-Sorsele pastorat utför åtagandet. Den som är folkbokförd i Malå och Sorsele kommuner betalar begravningsavgift via skattsedeln. Den finansierar begravningsverksamhetens kostnader i vars tjänster ingår:

2. GRAVPLATS, stoft och aska

Gravplats med gravrätt upplåts för kistgravplats och urngravplats. Askgravplats upplåts med begränsad gravrätt. Plats i minneslund och askgravlund upplåts utan gravrätt. Kyrkogårdspersonal anvisar ny gravplats efter kontroll av gravkarta.

Vid behov av ny gravplats föreligger inte något val

- fördelningen sker i turordning
- återanvändning av gammal gravplats förekommer ej så länge pastoratet har tillgång till ny gravmark.

Denna restriktiva inställning kommer av vår grundläggande princip om en god arbetsmiljö och att gravfriden ska råda.

Malå-Sorsele pastorat har ett samarbete med Lycksele kyrkogårdsförvaltning där personer med annan trosåskådning/religion kan gravsättas.

3. GRAVGRÄVNING, kista eller urngrav

Gravgrävningen sker alltid med två personer närvarande, en av dessa skall ha erfarenhet av arbetet. Vi använder nödvändig skyddsutrustning.

Gravarna grävs 150 – 180 cm djupa. Urngrav 70 cm djup.

Graven kläs med gravklädsel, och gravlock läggs på graven detta skall hålla för tyngden av en människa. Området kring graven avstädas inför gravsättningen.

Gravgrävning vintertid

Vintertid tillkommer på grund av tjäle en del extra arbete vad gäller gravgrävning.

Värmetråg läggs ut och kablar dras från närmaste uttag. Efter ca fyra dygn är det tinat så att det går att gräva upp graven.

Sprängning under gravgrävning

Det kan förekomma att stora stenar påträffas vid gravgrävning, dessa måste sprängas sönder före bortforsling.

De anställda som utför detta har godkänd sprängutbildning för klenhåls (22mm) sprängning.

Graven täcks med sprängmattor, splitter fångas in och detonationsljudet minskar avsevärt.

4. GRAVSÄTTNING, anhöriga väljer - vi anvisar och utför

Vid kist- och urnedsättningar bestämmer anhöriga (begravningsentreprenör agerar ofta ombud för dödsboet) tillsammans med pastorexpeditionen om tid för ceremonin, vanligen i anslutning till begravningsgudstjänst.

Vid kistbegravningar, där utbärning ingår i begravningsgudstjänsten, bärs kistan av anhöriga till avsedd gravplats för gravsättning.

När avskedet sker i kyrkan ombesörjes gravsättningen av kyrkans personal.

Vid urnedsättning bär vaktmästare urnan till avsedd gravplats.

Om anhöriga vill ombesörja bärning av urna, visar vaktmästaren vägen till gravplatsen.

Stoft eller aska gravsätts ibland utan närvaro av anhöriga.

Allt arbete före, under och efter gravsättning utförs alltid enligt gällande arbetsmiljöbestämmelser, begravningslagen och med respekt för griftefriden.

Kista sänks alltid manuellt.

Återfyllning av grav

Återfyllning av grav utförs alltid av två personer varav minst en med vana för arbetet.

De anhörigas blommor läggs först vid sidan av graven, gravklädsel tas bort.

Traktorn körs fram med släp som är lastat med befintligt material.

Vintertid kan jordhögen läggas vid sidan av gravplatsen och övertäckas med frotskyddsmattor och jordmatta.

Först skottas lämplig jord eller sand ner i graven för hand tills kistans sidor är fyllda och kistan täckt. Därefter fyller man varsamt på med jord som varsamt tippas från släp eller skopa.

Ingen packning förekommer. Sista lagret med fyllnadsjord jämnas ut med spade och kratta. All överflödigt jord fraktas bort.

Blommorna läggs på gravkullen och man kontrollerar att det ser prydligt och städat ut.

Saknas gravvård sätts ett träkors upp med namn på den gravsatte. Blommor plockas bort efter en vecka, dessa komposteras.

Gravsättning i Minneslund

Minneslundar finns på kyrkogårdarna i Malå, Sorsele, Gargnäs och Ammarnäs och är en gravplats utan gravrätt. Där gravsätts urna/aska inom ett gemensamt område och fullständig anonymitet råder.

I minneslunden utförs nedgrävning av aska av kyrkogårdspersonalen utan närvaro av anhöriga. Det sker alltid under sommarhalvåret.

Central prydningsplats finns för snittblommor och ljusbärare för gravljus, ingen annan prydnings är tillåten. Pastoratet svarar för underhållet av minneslunden.

Gravsättning i Askgravplats

Askgravplats med begränsad gravrätt, finns på Malå gamla kyrkogård och Sorsele skogskyrkogård.

Anhöriga väljer om de vill närvara vid gravsättningen. Namn på gravsatt får anges på det sätt som anvisas i enlighet med reglemente som är fastställt av Kyrkofullmäktige i Malå-Sorsele pastorat.

Anhöriga får använda egen gravlykta och pryda sin anhörigs askgravplats med snittblommor i vas samt en mindre kruka som pastoratet tillhandahåller. Ingen annan prydnad är tillåten.

Gravsättning i Askgravlund

På Sorsele Skogskyrkogård finns en askgravlund som är en gravplats utan gravrätt. Där gravsätts urna/aska inom ett gemensamt område.

Anhöriga väljer om de vill närvara vid gravsättningen. Namn på gravsatt får anges på det sätt som anvisas i enlighet med reglemente som är fastställt av Kyrkofullmäktige i Malå-Sorsele pastorat.

Gravsättning sker i turordning. Makar kan ej beredas plats intill varandra. Central prydningsplats finns för snittblommor och ljusbärare för gravljus, ingen annan prydnad är tillåten. Pastoratet svarar för underhållet av askgravlund.

Vid Askspridning i naturen

Länsstyrelsen ger tillstånd för utströende av aska i natur eller vatten efter särskild prövning.

5. TRANSPORTER, från bisättning till grav

Dödsboet betalar för transport av avliden till församlingens bisättningslokal^{*/} samt om kista/urna skall gravsättas på annan plats än församlingens kyrkogårdar.

Alla transporter från bisättningslokalen till gravsättning inom huvudmannens område samt kremationstransport sker utan kostnad för dödsboet. Transport sker med lämpligt fordon.

I Malå-Sorsele pastorat ansvarar begravningsbyrån för visningar av stoft.

Transport av kista från bisättningslokal in till kyrka sker på katafalkvagn, liksom transport från kyrka ut till kyrkogård. Transport från kyrka till Skogskyrkogårdarna sker med begravningsbil eller lämpligt fordon.

All transport av kistor till krematorium sker med begravningsbil eller annat lämpligt fordon från bisättningslokal/kyrka. Urnor tas i vissa fall med som returtransport till pastoratet av begravningsbil eller lämpligt fordon. Vid enstaka tillfällen kommer urnor till pastoratet via buss.

6. KREMERING

Kremering samt transport till krematoriet ingår fullt ut i begravningsavgiften. Det är främst krematoriet i Skellefteå som anlitas i ett nyrestaurerat och miljövänligt krematorium.

7. ALTERNATIV LOKAL

Malå-Sorsele pastorat tillhandahåller lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler då sådan efterfrågas. Detta enligt begravningslagen.

8. VÅRD OCH UNDERHÅLL AV KYRKOGRÅRD

Till begravningsverksamheten hör även skötsel och underhåll av allmänna ytor.

Vidare ingår att hålla personal, maskiner, byggnader och annat som behövs för verksamheten, för att anlägga, vårda och underhålla kyrkogård och begravningsplats.

^{*/} Bisättningslokalen i Malå församling är Malå sjukhem. Bisättningslokalen i Sorsele församling är Sorsele kyrkas bårhus.

9. ADMINISTRATION

Expeditionen i Sorsele - i samverkan med expeditionen i Malå – administrerar all gravadministration i enlighet med begravningslagen och begravningsförordningen och enligt gällande delegationsordning fastställd av Kyrkorådet i Malå-Sorsele pastorat.

Denna administration omfattar bl. a. upplåtelse av grav, gravrätt, gravbrev, sommarskötselavtal och information om gällande bestämmelser enligt begravningslagen och lokalt reglemente. Vidare registrering och uppdatering av huvudmannens databaserade gravregister.

10. SKÖTSEL AV BLOMMOR - skall bära sin kostnad

För dessa tjänster betalar anhöriga/dödsboet själva kostnaden.

I Malå-Sorsele Pastorat kan sommarskötsel av grav köpas årsvis eller med 3-års avtal.

I avtalet ingår plantering av sommarblommor, uppluckring av jord, vattning, bortplockning av ogräs och avstädning på hösten. Byte av blomjord sker vart 3:e år.

11. SLUTORD - om förtroende och etiskt förhållningssätt

Som vi skulle önska att bli behandlade, så behandlar vi våra medmänniskor i allt som är i begravningsverksamheten. Som anställda i Malå-Sorsele pastorat ska vårt arbete tåla en granskning i varje moment, varje dag året runt.

En del av vårt arbete består av att hjälpa sörjande i sorg - en älskad anhörig har avlidit.

Det är vid sådana tillfällen viktigt att visa den respekt och medkänsla. Mot en medmänniska, död som levande, utan undantag.

Detta förhållningssätt är grundat i vår verksamhetsidé om att möta alla med ett diakonalt och kärleksfullt förhållningssätt.